

TR

724

12 OCAK 2017 PERŞEMBE

GÜNLÜK E-GAZETE — SAYI: 76

WWW.TR724.COM — @TR724COM

1 DOLAR KAÇ TL?

Not: Gazeteyi hazırladığımız saatlerde dolar, 4 TL'ye yaklaşmaktaydı. Siz bu sayfaya bakarken, neler olur bilinmez...

Vehbi Şahin yazdı
Büyük kumar

05

Veysel Ayhan yazdı
Erdoğan'ın 2017 için 15 gündemi

08

Serdar Efeoğlu yazdı
Günümüz yargısına önemli bir ders olarak Yassıada yargılamaları

12

Ahmet Dönmez'in analizi
Türk demokrasisinde 'Benjamin Button' sendromu

15

SEMİH ARDIÇ

SemihArdic@Tr724.com

KAPATTIKLARI GAZETEYE CEZA KESTİLER

Zaman'dan hâlâ çok korkuyorlar

Zaman Gazetesi'nden ne kadar korkuyorlarmış. 27 Temmuz'da Keyfî Hükûmet Kararnamesi (KHK) ile kapatmaları öfkelerini, nefretlerini dindirmemiş olacak ki 238 milyon TL vergi ve vergi ziyai cezası kestiler. Diri diri toprağa gömdükten sonra üzerine ağır taşlar yığmaları gösteriyor ki Zaman'dan hâlâ çok korkuyorlar.

Haksız değiller korkularında. Zaman'ın ruhu ölene kadar peşlerini bırakmayacak. AKP sözcüleri, "15 senedir iktidarda olmalarına rağmen eğitimde, kültür ve sanatta gözle görülür muvaffakiyetleri olmadığını" kendileri itiraf etmiyor mu?

Hizmet Hareketi'ni linç etmeleri kardan adamın üzerinden tepinen kadının halet-i ruhiyesinden farklı sayılmaz. İhale havuzlarından besledikleri 15-20 gazetenin bir Zaman etmediğini biliyorlardı. "Yapamadıysan, yapılanı yık. Sahip olmadıysan, sahibinin elinden al, yok et." İmha kültüründe kimse ellerine su dökemez.

KAPATTIKTAN SONRA ZAMAN'A VERGİ CEZASI KESTİLER

Rekabet, okur teveccühü, yüksek tiraj, marka şöhreti, Türkiye içinde

ve dışarıda itibar/etkinlik sahasında top koşturamayanların 14 Aralık 2014'ten 27 Temmuz 2016'ya kadar Zaman Gazetesi'ne hangi faulleri yaptığını toz bulutu dağıldığında hayatta olan herkes görecek.

1 Eylül'de Ticaret Sicil Gazetesi'nde re'sen terkin olunan (şirketin tasfiye edilmesi) Feza Gazetecilik AŞ'ye (Zaman) aynı tarihte vergi cezası tebliğ edilmesi de hukuksuzlukta nasıl gemi aziya aldıklarını ele veriyor: OHAL rejimine yaslan, şirketleri savunmasız bırak. Gasp et, geriye dönük vergi cezaları keserek ortaklarının mal varlıklarını haczet.

VERGİ İNCELEME RAPORU EVLERE ŞENLİK

Vergi Denetim Kurulu Başkanlığı İstanbul Büyük Mükellefler Grup Başkanlığı'nda görevli Vergi Başmüfettişi Serpil Erdem ve Vergi Müfettiş Yardımcısı Mehmet Maraş imzalı 1 Eylül 2016 tarih ve 2016-B-158/12, 2016-B-1029/24 sayılı Vergi İnceleme Raporu, hukukî açıdan yok hükmündedir.

İki müfettiş, sosyal medyada AKP propagandası yapacak kadar taraf-sız(!) kayımlar Tahsin Kaplan, Metin İlhan ve Sezai Şengüler'in arzu

**Diri diri
toprağa
gömdükten
sonra üzerine
ağır taşlar
yığmaları
gösteriyor ki
Zaman'dan
hâlâ çok
korkuyorlar.**

ettiği şekilde rapor yazarak tarihe geçti.

4 Mart 2016 gece yarısında TOMA destekli polis ordusu ile Zaman binasını basan kayyımların birinci vazifesi içeride sun'ı bilgi ve evrak hazırlamaktı. Öyle de yaptılar. Tiraj 600 binlerden 6 bine düştü. Günlük 6 bin gazeteyi de THY ve belediyeler kerhen alıyordu. Türkiye'nin en kıymetli gazete markalarından birini üç ayda batırdılar.

Senelik abonelerin kredi kartından kasım sonuna kadar ücret kesen kayyımların fiilen satışı gerçekleşmeyen bir gazetenin parasını ne hakla tahsil ettiklerinin cevabını göremedim tuğla kalınlığındaki raporda.

HAZİNE ZARARININ HESABI KAYYIMLARA SORULMALI

Serpil Erdem ve Mehmet Maraş, ille de Hazine zararını tazmin etmek istiyorsa bunun hesabını evvela kayyımlardan sormalıydı. Zira Zaman kayyımların geldiği 2016'dan evvelki muhasebe senelerinde Kurumlar Vergisi, Katma Değer Vergisi, SGK primleri, stopaj ve bilumum harçlar dahil edildiğinde Hazine'ye yüz milyonlarca lira kazanç sağladı. Vergisini ödüyordu. İşlemleri mevzuata uygundu.

Başta Büyük Mükellefler Vergi Dairesi ve SGK olmak üzere ilgili müesseselerden teşekkür be-ratları alacak kadar şeffaftı. Kurumsal yapısı ve büyüklüğü, vergi ve muhasebe alanında yetişmiş çalışan sayısı, dışarıdan kanunî veya isteğe bağlı olarak alınan profesyonel danışmanlık hizmetleri çerçevesinde müfettişlerin iddia ettiği kusurların Zaman'da işleneceğine ihtimal vermiyorum.

Erdem ve Maraş, İstanbul Sanayi Odası'nın 500 Büyük Kuruluş listesinde ilk 400 arasına girmiş bir şirketin yapmayacağı muhasebe hatalarını yapmış gibi göstermeye çalışırken sirkatini söylemiş. 'Basiretli tacir' diye raporda sık sık zikrettikleri kavramın mânâsını bilmiyor olamazlar.

MÜFETTİŞLER KAYYIMIN OYUNUNA GELDİ

4 Mart'a kadar piyasaya vadesi geçmiş tek kuruluş borcu olmadığı gibi kâr eden bir şirketin iflasa sürüklenmesinden mes'uliyeti üç kayyıma

nam-ı diğer müflis tacirlere aittir. Bahse konu rapor, kayyımların sebep olduğu Hazine zararını örtbas etmek için hazırlandı.

Kayımlar, Feza Gazetecilik AŞ'nin gerçek sahiplerinin açtığı veya açacağı davalardan sıyrılmak için kelime ve hesap oyunlarına yeltendi. Zavallı iki müfettiş de bu oyuna alet oldu. Hukuk geri geldiğinde Türkiye'deki mahkemelerde veya AİHM safahatında mesnetsiz bu rapor, kayyımların umduğunun aksine aleyhlerine delil teşkil edecek. Zaman'ın ortaklarının bu raporu çürütmesi tereyağından kıl eker gibi hızlı ve kolay olacaktır.

Kayımlar o gün ne der bilemem, amma velakin düzmece ve maksatlı rapora imza atan Serpil Erdem ve Mehmet Maraş çok mahcup olacaklar.

Zira bol kepeden ceza yazarken atıf yaptıkları Türk Ticaret Kanunu ile Vergi Usûl Kanunu'nu nasıl iğnediklerinin delilleri yine kendi kaleme aldıkları peşin hükümlü raporda mevcut.

Ceza kesilmesinden hareketle Zaman'ın ortaklarının suyu bulandırdığı zannedilmesin. Kurt, kuzuyu yemeye karar vermiş bir kere... Kurdun kuzuyu nasıl yemeye karar verdiğine (rapor) dâir tespitlerimden birkaçını aşağıya derc ettim...

1 İSKONTO İŞLEMLERİNE ÖRTÜLÜ KAZANÇ DAĞITIMI YORUMU HATALI

Vergi Usûl Kanunu 3. maddesine göre vergilendirmede 'hadisenin gerçek mahiyeti' esastır. Müfettişler bu kuralı unutmuş. Sadece belge üzerinde yazan ifadelerden yola çıkan kolaycı bir anlayışla, Feza Gazetecilik AŞ ile Cihan Medya Dağıtım (CMD) arasında doğrudan satış olmadığı veya düşük satış olduğu varsayımından hareket edilmiş. Dolayısıyla "iskonto" faturası düzenlenemeyeceği ve düzenlenen iskonto faturalarındaki tutarların yüksek olduğu iddia ediliyor.

İki müfettiş, Zaman'ın yıllık abone sayısını artırmasına matuf kampanyalar kapsamında CMD nezdinde ortaya çıkan maliyetlerin karşılanması amacıyla düzenlenen kampanya indirim faturalarına 'mal bulmuş mağribi' gibi saldırmış.

İki müfettiş, sosyal medyada AKP propagandası yapacak kadar tarafsız(!) kayyımlar Tahsin Kaplan, Metin İlhan ve Sezai Şengüler'in arzu ettiği şekilde rapor yazarak tarihe geçti.

Daha net anlaşılması için Arçelik'in herhangi bir bayiinin beyaz eşya satışı için yaptığı tanıtım, dağıtım, montaj ve satış sonrası servis hizmeti için yaptığı masrafları Arçelik'e yansıtmasını misal vereyim.

Aynı şekilde nihai dağıtıcı CMD'nin abone sayılarının artırılması için düzenlenmiş kampanyalarda ortaya çıkan maliyetleri indirim faturaları ile Feza Gazetecilik'e rücu ettirmesi niye yadırganıyor? Ticarî hayatın en makul işleminden "örtülü kazanç dağıtımı" tespiti yapmak için ne kadar şaşkınlık bakmak lazım geldiğini ben bilemedim.

Buradan hareketle kesilen ceza hukuksuz olduğu gibi vergi müfettişlerinin konuyu araştırmadıklarını da gösteriyor. Teftiş, kayımların telkin ve hezeyanları ile yapılmış, hukukî saiklerle hareket edilmemiş. Zira her vergi mükellefi bilir ki, kendi satışı olmadığı firmaya iskonto yapamaz veya satış yapmış olduğu tutardan daha yüksek tutarda iskonto faturası düzenleyemez. Aksini iddia etmek en hafif tabirle cahilliktir.

ALINAN MUKTEZALAR GÖRMEZDEN GELİNİMİŞ
Feza Gazetecilik AŞ'ye Gelir İdaresi Başkanlığı'nın 20.08.2013 tarihli özelgesi ile İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı tarafından verilmiş 21.10.2005 tarihli özelgeyi esas alarak gider gösterilen harcamaları, müfettişler Serpil Erdem ve Mehmet Maraş'ın reddetmesi manidar. Zira mükellefin idarenin yazılı tensibini aldığı bir işlemi suç saymalarından anlaşılacağı üzere iki müfettiş, çatısı altında vazife icra ettikleri müesseselerin mukteza ve içtihat kararlarından bihaber.

İlaveten bir harcama bir şirketin ticarî faaliyetinin idamesi açısından elzem iken bir diğer şirket için keyfi ve kanunen kabul edilmeyen gider olabilir. Dolayısıyla, müşahhas tespitlere dayanmayan genel ifadelerle bir şirkete milyonlarca TL ceza kesilemez.

2 SABİT KIYMETLERİN DÜŞÜK BEDELLE SATILARAK TRANSFER FİYATLANDIRMASI YOLUYLA ÖRTÜLÜ KAZANÇ DAĞITILDIĞI İDDİASI GÜLÜNÇ

Raporun, Feza Gazetecilik AŞ'nin aktifinde kayıtlı bina, makine ve arsa gibi sabit kıymetlerin düşük fiyata satıldığını iddia edildiği bölümü okunurken müfettişlerin ne kadar peşin hü-

kümlü olduğu fark ediliyor. Satış yapılmadan önce Denge Gayrimenkul Değerleme ve Danışmanlık'tan değerlendirme raporu alındığına ve sabit kıymetlerin satış tutarları ile raporda tespit edilen değerler birbirine yakın olduğuna göre müfettişler, nasıl "ucuza gitmiş" diyebiliyor.

Meğer kayımlar da bir başka şirkete değerlendirme raporu hazırlanmış. Müfettişler o rapordaki değerleri esas almış. Şirketteki varlıkları hukuken tartışmalı olan kayımların çıkardığı rakamların piyasa rayiçi ile uzaktan yakından alakası olmasa da bir an için bu değerlerin doğru kabul edildiğini farzedelim.

Vergi müfettişleri satıştan elde edilen kazancın yüzde 75'inin istisna olduğunu aynı raporda belirtmelerine rağmen ikinci değerlendirme raporuna bağlı olarak ortaya çıkan satış bedeli farkı ve kazanç farkı üzerinden bu istisna uygulamasını her nedense atlamış.

3 TAHSİLİ İMKANSIZ ALACAKLAR HESABINA YAKLAŞIM BÜTÜN ŞİRKETLERİ BATIRACAK KADAR ACIMASIZ

Bu bahiste Feza için ceza gerekçesi olan tespitleri hukukî kabul edersek aynı şekilde bütün şirketlere ceza yazmak icap eder. Ticaretin acı hakikatlerinden biri olan bu bahisi tartışmak o kadar mânâsız ki! Vergi Usûl Kanunu'nda yer alan "Değersiz Alacak" veya "Şüpheli Ticarî Alacak" maddelerinden hareketle doğrudan kurum kazancından da indirim mümkün olduğuna göre buradan bir ihlal çıkarma gayreti bizi tekrar kuzuyu yemeye karar veren kurdun caniliğine götürüyor.

TOMA destekli polis ordusu ile Zaman binasını basan kayımların birinci vazifesi içeride sun'î bilgi ve evrak hazırlamaktı. Öyle de yaptılar. Tiraj 600 binlerden 6 bine düştü.

VEHBİ ŞAHİN

VehbiSahin@Tr724.com

BÜYÜK KUMAR

ABD ile niye kavga ediyor Erdoğan?

Putin, Suriye'yi koruduğu gibi Türkiye'yi korur mu?

Cumhurbaşkanı Erdoğan ne yapmaya çalışıyor?

Rejim değişikliği niyetinden söz etmiyorum.

Türkiye'yi sürüklemeye çalıştığı yer açısından amacının ne olduğunu anlamaya çalışıyorum.

Daha açık bir ifade ile sorayım:

-ABD ile niye kavga ediyor Erdoğan?

-Washington'ı, Putin'le terbiye edebileceğini mi düşünüyor?

Bir ülke ile kavga etmenin adabı vardır.

Savaş ilân edersin meselâ...

Ya da ekonomik yaptırım uygularsın.

Veya ilişkiyi tamamen koparırsın.

Diplomaside bile kavga etmenin belli bir usulü ve üslûbu vardır yani...

TEHDİTLE NEREYE KADAR...

Erdoğan ve o ne söylerse hemen arkasından peşisıra giden AKP hükümeti ile havuz medyası ne yapıyor peki?

Hemen her gün Washington aleyhine konuşuyorlar, yazıyorlar, tehdit savuruyorlar vs...

Üzerinde durdukları belli başlı konular ise şunlar:

1) 15 Temmuz'un arkasında Amerika var.

2) ABD, terör örgütü PKK'nın Suriye'deki kolu PYD'ye silah yardımı yapıyor.

3) Suriye'de IŞİD'le mücadele etmiyor.

4) El Bab operasyonunda Türk Silahlı Kuvvetleri'ne hava desteği vermiyor.

5) Türkiye'yi istikrarsız bir ülke haline getirmek için uğraşıyor.

Bu ağır suçlamalara Amerikan yönetimi cevap verse de bir anlamı yok.

Erdoğan ve ekibi, hiçbir şey olmamış gibi aynı türküyü çığırıp duruyorlar.

Bir de İncirlik Üssü meselesi var.

İkide bir "Kapatırız ha" tehdidiyle Atlantik'in öte yakasına mesaj gönderiyorlar.

TRUMP'LA WIN-WIN PAZARLIĞI

Sanırım niyetleri, 20 Ocak'ta resmen işbaşı yapacak olan yeni Başkan Donald Trump'la pazarlık masasına oturmak...

Görüşmeye elleri güçlü gitmek istiyorlar.

Klasik şark kurnazlığı...

İkisi de tüccar ya...

Alacak, verecek ve anlaşacaklar...

İyi de ABD'yi tehditle, şantajla kim ikna edebilmiş ki şimdiye kadar?

İncirlik'i kapatırım derken de...

Şanghay'a göz kırparken de...

Moskova ile flört ederken de...

İki amaçları var aslında...

1) İktidara gelirken icazet aldıkları Washington'ın güvenini yeniden kazanmak...

Bu hedefe ulaşmak için Türkiye'nin yüksek "emlak" değerini bir kez daha pazarlamaya çalışıyorlar.

2) Türkiye'de ve özellikle dünyada hızla erozyona uğrayan meşruiyet zeminini tekrar güçlendirmek...

Başkanlık sistemine alelacele geçmek istemelerinin en temel sebeplerinden biri bu bence...

ABD'NİN SESSİZLİĞİ ÜRKÜTÜCÜ

İşte büyük kumar da burada başlıyor.

ABD, Ankara'dan gelen salvoları pek ciddiye almış görünmüyor.

Bazen Dışişleri ve Pentagon sözcüleriyle, bazen de Ankara'daki elçilik kanalıyla bu iddialara cevap veriyor.

Şüphesiz bunda seçim ve yeni başkanın henüz

göreve başlamamasının etkili olduğu görülüyor.

Zaten Erdoğan da bu boşluğu değerlendirip kendine avantaj sağlamaya çalışıyor.

Galiba Erdoğan'ı cesaretlendiren biraz da Washington'ı sessizliği...

Ama şunu bilmeli ki karşısında Muz Cumhuriyeti yok...

PUTİN NEYİ BEKLİYOR?

Oynanan kumarda esas riskli alan ise Rusya ile geliştirilen girift ilişki biçimi...

Erdoğan ile Putin arasında ne tür bir anlaşma var bilmiyoruz.

Çıkan haberlerden yola çıkarak birkaç saptama yapabiliriz sadece...

1) Türkiye, savaş uçağını düşürdüktan sonra Rusya'dan özür diledi ve ilişkilerin yeniden eski günlere dönmesini istedi. Ama Kremlin, Türkiye'ye yönelik ekonomik yaptırımları tamamen kaldırmış değil.

Neden acaba?

2) Ankara'da Rus Büyükelçi, Abdülkadir Selvi'nin "El Nusra'cı" dediği bir Türk polisi tarafından katledildi. Putin, Rus savaş uçağı düşürüldüğünde gösterdiği tepkinin zekatı kadar bile negatif tavır içine girmedi.

Sizce sebebi ne olabilir?

3) Türkiye, El Bab'da ABD'den hava desteği alamayınca Moskova'dan rica etti, Rusya anında IŞİD mevzilerini bombaladı.

Neyin karşılığında diye bir soru hiç aklınıza geldi mi?

4) Ankara, Suriye politikasında revizyon sinyali verip Rusya ve İran ile aynı kareye girdi.

Esed'i devirmekten söz eden Erdoğan niçin bu üçlü, belki Suriye ile birlikte dörtlü kareye girmeyi tercih etti?

SOVYET TEHDİDİNİ UNUTMAK

Bu soruların tatmin edici bir cevabı yok maalesef.

"Erdoğan, ABD'den umduğunu bulamadı ve saf değiştirmek için Moskova'ya yanaştı" diyerek meseleyi basite indirgemek mümkün elbette.

Ama Türkiye'nin bekası ve karşı karşıya olduğu güvenlik tehdidi dikkate alındığında oynanan kumarın çok riskli olduğu anlaşılıyor.

Nasıl mı?

Kısaca özetleyelim.

1945'te İkinci Dünya Savaşı bittiğinde Avrupa'da bir Sovyet tehdidi zuhur etti.

Bu tehditten Türkiye de nasibini aldı elbette.

Ruslar, Boğazlar ile Kars ve Ardahan'ı yine gündeme getirince Türkiye, riske giren güvenliğini garanti altına almak için 1952'de ABD önderliğindeki NATO'ya girdi.

değiştirildi.

Bu temel bir tercihti ve Türkiye Batı kampında kalarak Soğuk Savaş yıllarında Sovyet tehdidi-ne karşı kendi güvenliğini NATO'ya, dolayısıyla ABD'ye emanet etti.

Şu anda topumuz, tüfeğimiz, uçağımız; hatta askeri eğitim sistemimiz NATO standartlarında...

PUTİN'İN EMELLERİ

Bugün Erdoğan ve AKP, NATO'dan çıkmayı, İncirlik'i kapatmayı konuşuyor.

Değişen ne peki?

Ruslar, Boğazlar ile Kars ve Ardahan'ı yine gündeme getirince Türkiye, riske giren güvenliğini garanti altına almak için 1952'de ABD önderliğindeki NATO'ya girdi.

1) Rusya sıcak denizlere inme stratejisinden vaz mı geçti?

Öyle olsa Suriye savaşına ortak olmazdı.

Tam tersine bunu Akdeniz'de kalıcı olmak için fırsata çevirdi ve Suriye'deki askeri üslerini takviye etti.

Suriye'nin hava savunma sistemini S-300 ve S-400'lerle iyice güçlendirdi.

2) Boğazlar, Kars ve Ardahan'la ilgili tarihi isteklerinden vazgeçtiğini belirten yazılı bir belgeyi Erdoğan'a mı verdi?

Öyle bir şey olsa davul zurnayla duyurulurdu zaten.

3) Sovyetler Birliği'nin dağılma şokunu atlatan Rusya artık yayılcı bir politika izlemeyi mi bıraktı?

Öyle olsa Gürcistan'ın özerk Abhazya bölgesi ile Ukrayna'nın Kırım Özerk Cumhuriyeti'ni işgal ve ilhak etmezdi.

Son birkaç haftadır Rusya neden Kırım'a askeri yığınak yapıyor acaba?

4) Putin, Suriye'yi koruduğu gibi Türkiye'yi korur mu?

Öyle olsaydı birkaç yıl önce Suriye uzun menzilli füzelerle Ankara'yı tehdit ettiğinde Putin, Şam'ın kulağını çekerdi. Ama yapmadı.

Tehdidin ciddiyeti anlaşılınca Erdoğan rica etti, NATO ve ABD de Türk topraklarını koruması için Patriot füzeleri gönderdi.

HERKES PUSUDA BEKLİYOR

Sonuç olarak Erdoğan, 17-25 Aralık Yolsuzluk ve Rüşvet Soruşturması sonrası içine düştüğü kurt kapanından kurtulmak için iki süper güçle çok riskli büyük bir kumar oynuyor.

Taraflar, 20 Ocak'a odaklanmış bekliyor.

1) Erdoğan, Rusya ile yakınlaşarak ABD'nin tavrını bekliyor.

2) Washington, Obama'nın son döneminde Türkiye'ye karşı sessiz kalarak hem yeni Başkan Trump'ın göreve başlamasını hem de Erdoğan'ın NATO ve İncirlik restini somut bir adıma dönüştürmesini bekliyor.

3) Putin ise pusuya yatmış Erdoğan'ın ve ABD'nin ne yapacağını merakla bekliyor.

İNCİRLİK RUSLARA VERİLİR Mİ?

Ben de dimyata pirince giderken evdeki bulgurdan olma ihtimalini hatırlayarak Erdoğan'ın

Putin'e ve Rusya'ya ne tür sözler verdiğini merak ediyorum.

NATO'dan çıkalım, İncirlik'i size verelim mi dedi yoksa...

Sanmıyorum böyle çılgınca bir şey yapacağını...

Ama...

Türk düşmanlığı ile tanınan Rusya Liberal Demokrat Partisi Başkanı Vladimir Jirinovski'nin geçen hafta [söylediklerini](#) de unutamiyorum.

Jirinovski'nin "Türkiye'nin İncirlik Üssü'nü bize vereceğine eminim" sözleri çok manidar.

Sizce de ilginç değil mi?

Bu açıklama, Ankara'ya gayri resmi yoldan bir mesaj mı yoksa Jirinovski'nin kendi kişisel görüşü mü yakında çıkar kokusu...

Türkiye, Sovyet tehdidi ile 1950'lilerde NATO'ya girmenin bedelini Kore Savaşı'nda 721 Mehmetçik'in kanıyla ödemişti.

Umarım bu kez ülkenin istiklalini ve geleceğini ilgilendiren bu konuda ABD ve Avrupa ile masaya otururken daha ağır bir bedel ödemek zorunda kalmaz.

Türkiye, Sovyet tehdidi ile 1950'lerde NATO'ya girmenin bedelini Kore Savaşı'nda 721 Mehmetçik'in kanıyla ödemişti.

VEYSEL AYHAN | VeyselAyhan@Tr724.com | @veyhann

ERDOĞAN'IN 2017 İÇİN 15 GÜNDEMİ

Klasik ifadeyle “yaptıkları yapacaklarının teminatı”. Kehanete gerek yok. 2016 başında “bunları yapacak” desek “saçmalamayın” denecek ne varsa hepsini yaptı. Biz sadece emaresi ufukta belirmiş, takvime bağlanmış “2017 öngörülerini” yazdık:

- 1** Bir türlü dizginlenemeyen ve milli iradeye başkaldıran “dolar” sorunu dövizin serbest dolaşımı yasaklanarak çözülecek. Döviz büroları kapatılacak. Borsa dış yatırım-cıya yasaklanacak. Bu yolla ülke, yabancı sermayenin ve büyük şirketlerin yani “üst akıl” baskısından kurtarılacak!
- 2** Sıcak para bulup ekonomik krizi önlemek için İstanbul Boğazi, güney sahilleri ve Trabzon'daki dev arazi ve ormanlık alanlar -Katar emirine helikopter ile gezdirilen yerler- yani Türkiye haritasının küçük dilimleri Katar'a, Dubai'ye ve bazı Arap prenslerine 49 yıllığına kiralanacak.
- 3** Google ve diğer arama motorları “milli” olan yeni arama motoruyla değiştirilecek. “Milli” olmayan bilgiler sansürlenecek. Twitter, Facebook, Youtube ve diğer sosyal medya kanalları tamamen yasaklanacak. Onların yerine TÜBİTAK'ın tüm kadrosuyla üzerine yoğunlaştığı yerli Twitter, Facebook, Youtube ve diğer sosyal medya platformları piyasaya sürülecek.
- 4** Referandum şansa bırakılmayacak. Sonuçlar Anadolu Ajansı vasıtasıyla yüzde 60 küsur olarak açıklanacak. Tüm kanallar aynı sonuçları koro halinde ilan edecek. Gazeteler aynı sonuçları yayınlayacak. YSK üyeleri toptan gözaltına alınmamak için aynı neticeyi 10 gün sonra aynen ilan edecek. Binali Yıldırım referandum sonrası gönderilip yerine damat Berat “Başkan yardımcısı” sıfatıyla sekreter olacak.
- 5** AB'ye girmek için kaldırılan idam cezası “AB bizi dışlasın, ilişkileri kessin” diye geri getirilecek. Böylece günah keçisi AB olmuş olacak.
- 6** NATO'dan çıkmanın yolu yapılacak. ABD, medya yoluyla şeytanlaştırılacak. (Havuz medyası bitirilen Silahlı Kuvvetler ve olmayan nükleer gücümüz ile ABD'ye savaşı başlattı bile) Bunlar dışında AHİM, Tahkim, falan... Ne kadar “milli iradeye kasteden” örgütlenme varsa hepsi ile yapılmış anlaşmalar iptal edilecek. Dünyaya kapılar kapanacak.
- 7** Havuz medyasına paralel yayın yapsa da Hürriyet, CNN Türk, Habertürk, NTV ve diğer kanalları “Alo Fatih, Alo Nermin, Alo Ahmet...” gibi uzaktan kumandayla idare etme demode oldu. Haber kanalları ya “A Haber” gibi olacak veya el konulacak. Sahipleri kanalı teslim eder “kaos” çıkarmazsa sorun yok. Az direnirse hepsi hapse tıklılacak.

8 Tüm gazeteler ya Sabah gibi olacak veya kapatılacak. Cumhuriyet, Birgün, Sözcü ve diğer tüm muhalif gazeteler ya kapatılacak veya hepsine kayyım atanacak. Yeni

bir gazeteci tutuklama dalgasıyla dışarıda “**muhalif gazeteciler hapse atılıyor**” diyecek kimse bırakılmayacak.

9 Geçmiş yıllarda Erdoğan’ın canını az çok kim sıktıysa “**yanına konulmayacak**.” Bülent Arınç, Sadullah Ergin, Hüseyin Çelik’ten başlanmak üzere pek çok isim tu-

tuklanacak. Sırtına Suriye politikası yüklenecek Ahmet Davutoğlu da tutuklanacak. Melih Gökçek ve siyasi “**yol arkadaşları**”nın burnu sürtülecek.

10 Abdullah Gül’ün tutuklanmamak için kıvranması ve her sabah endişeyle uyanmasının zevki bir müddet tadılacak sonra o da tutuklanacak. Emine Hanım’ı çıldırtan, “**intifada**”lara falan kalkan Hayrun-

nisa Hanım kendini kurtarırsa ne âlâ! Böylece hem herkese gözdağı verilecek hem de en ufak bir sendelemede alternatif oluşturacak parti içi tüm kanallar kapatılacak.

11 “**Ne olur ne olmaz**” diye TSK’da AKP’li olmayan laik, Atatürkçü tüm general ve subaylar kademeli olarak

emekli edilecek. Yani şu an yapılanlar devam edecek. Stratejik konumlara SADAT üyesi emekli askerler yerleştirilecek.

12 Tüm Atatürk büst ve heykelleri kaldırılacak. Pilot deneme Rize’de yapıldı. Ses seda çıkmadı. Resmi bayramlar

yeni ihdas edilenlerle değiştirilecek. 15 Temmuz Demokrasi bayramı gibi...

13 MHP diye bir parti kalmayacak. Parti paramparça halde barajın altına itilecek. Devlet Bahçeli ve peşine taktığı

bir kısım MHP’liler, kendilerine vaat edilenler unutulup tarihi geçmiş stepne lastik olarak bir kenara atılacak.

14 HDP, Anayasa mahkemesi eliyle kapatılacak. Mecliste AKP dışında tek parti olarak CHP kalacak. Can sıkkan bazı CHP milletvekilleri (*Enis Berberoğlu, Mahmut*

Tanal, Eren Erdem ve Barış Yarkadaş) tutuklanacak. Diğerleri de her an tutuklanma korkusuyla sinecek.

15 Erdoğan’ın fiyakasını çizen, kimyasını bozan Gezi direnişinden intikam alınacak. Proje devreye sokulacak. Göş-

teri yapmak isteyenler polise hacet kalmadan AKP il-ilçe teşkilatlarına bağlı trol-milislere ezdirilecek.

BUNLAR DELİ SAÇMASI

Şimdi birileri çıkıp da “**Olur mu canım, deli saçması bunlar!**” “**Nerden uyduruyorsunuz bunları? Dünya müsaade etmez.**” “**Akil var mantık var.**” demesin. Erdoğan 2016’da yukarıdakilerden daha öte şeyler yaptı.

“**Avrupa’nın bize ihtiyacı var**” “**ABD, Sovyet eksenine kaymamıza izin vermez**” gibi sözler geçen asırda anlamlıydı ama 21. yüzyılda hükümsüz. Ülke adım adım batarken keyfine bakan bir halk için dünya, keyfini bozmaz. Harakiriye niyet etmiş bir ülkeyi kim, niye kurtarsın?

‘İÇ SAVAŞSA İÇ SAVAŞ’

Bunların yapılmasını engelleyecek bir güç var mı? Mukavemet edecek, muhalefet yapacak kim kaldı ki? Hadi oldu diyelim. En fazla ne olur? İç savaş çıkar. E zaten Erdoğan iç savaşı göze aldığını, “**âsileri**” ezip geçeceğini en yakınlarına söylememiş miydi? Peki, ne olacak?

Allah, fevkaladeden inayet edip “**fiili diktatörlüğü yasallaştırma**” sevdasını tuz buz etmezse geçmiş olsun. Şimdilik bunlar olacak.

GÖKSEL İLHAN

konuk yazar

BAŞİKA'DAN ÇEKİLME ÜZERİNE

Üç ay önce TSK'nin Başika'dan çekilmesi- ni isteyen Irak Başbakanı Haydar el İbadi'ye Erdoğan'ın cevabı sert olmuştu. 9. Avrasya İslam Şurası'nın açılışında konuşan Cumhurbaşkanı Erdoğan, Irak Başbakanı İbadi'ye “**Sen benim zaten muhatabım değilsin, seviyemde değilsin, kıratımda değilsin, kalitemde değilsin. Irak'tan senin bağırman çağırman bizim için hiç de önemli değil, biz bildiğimizi okuyacağız, bunu böyle bilesin. Kim bu? Irak'ın Başbakanı. Önce haddini bil...**” dediğinde şursuz kalabalıklar çılgınlar gibi alkışlıyordu.

Bu sözlere karşı İbadi'nin sözcüsü Saad el Haditi, AFP'ye yaptığı açıklamada, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın 'ateşe benzin döktüğünü' söyledi. “**Türkiye'den gelen açıklamaların, hukuk ve güvenlik meselesini kişisel probleme dönüştürdüğünü**” öne süren Haditi, “**Anlaşılan Türkiye, Irak'la sorunu çözme konusunda ciddi değil**” diye konuştu.

Sonra uzun bir sessizlik ve önceki gün ajanslara düşen bir haber: **Başika'dan çekiliyoruz.** Üstelik muhatap kabul edilmeyen Irak Başbakanının ayağına kendi Başbakanını göndererek aldırılmıştı bu kararı.

Erdoğan'ın mahalle kabadayısı gibi ülke yönet-

mesine alışmıştı gerçi. Diplomatik dil yerine külhanbeyi jargonunu tercih etmesi de hiç yabancı gelmiyordu. Bir adım ileri iki adım geri dış politika ilkesizliği de artık kanıksadığımız bir davranış olmuştu.

Başika neresidir, ne zaman, hangi gerekçe ile asker gönderdik, bugüne kadar nasıl bir faaliyet icra ettik? Yaklaşık bir senedir sesi çıkmayan Irak yönetimi, neden sert bir tonla Türk askerinin çekilmesi hususunu gündeme getirdi ve uluslararası bir soruna dönüştürdü? Çok sert bir üslupla çekilme konusuna karşı çıkan Erdoğan, neden ani bir kararla fikir değiştirdi?

Bu yazıda başka ülkenin topraklarına asker buldurmanın şartlarını, uluslararası hukuktaki karşılığını, Birleşmiş Milletler Sözleşmesi gibi teknik konuları tartışmayacağız.

Erdoğan İsrail'le yaşanan Mavi Marmara, Rusya ile yaşanan uçak düşürme krizi gibi konularda da aynı politik tutarsızlıkları göstermişti. İsrail'in uluslararası politik ve ekonomik gücü, Rusya'nın askeri ve ambargo gibi ekonomik gücü karşısında geri adım atmak zorunda kalan Erdoğan'ın tutarsızlıklarına katılmasak da, bir nebze anlayabilmekteyiz. Ancak Irak gibi güçsüz bir devlet karşısında geri adım atılması konusunda bir durum değerlendirilmesi yapılmaması gerekmektedir.

DURUM TESPİTİ

1- Musul İŞİD tarafından 2014 yılında ciddi bir direnişle karşılaşmadan işgal edildi. Türk konsoloslukunda görevli başkonsolos ile birlikte 49 Türk personeli İŞİD tarafından rehin alındı. İŞİD'in muhtemel işgali beklendiği halde Türk tarafının konsolosluk boşaltmaması hep bir soru işareti olarak kaldı.

Musul tamamına yakını Sünnilerden oluşan Irak'ın önemli kentlerinden birisi olmakla birlikte merkezi hükümete bağlı ordu birliklerinin

hiçbir direniş göstermeden kaçması da yine ayrı bir muammadır. Bazı kaynaklar ise işgalde Musul'un Sünni valisi Nuceyfi'yi sorumlu tutmaktadır.

Her hâlükârda Musul'un işgali ve Türk tarafının konsolosluk vakti olduğu halde boşaltmaması şüphe ile yaklaşılması gereken bir durumdur.

2- Başika Irak'ın Musul kentine yirmi kilometre mesafede bir kasabadır. 2014 yılında İŞİD'in

Musul'u işgalinden sonra dönemin Musul valisi Nuceyfi'nin daveti üzerine Tür birlikleri Başika'da konuşlandırılmıştır.

3- Türk birliklerinin IŞİD'e karşı savaşacak yerel güçleri eğitmek üzere davet edildiği iddia edilmektedir. Bugüne kadar eğitim verilenler arasında farklı etnik kimliğe mensup kişiler olmakla birlikte, ağırlıklı olarak Sünni milis birliği olan Haşd-i Vatani üyeleri bulunmaktadır.

4- şunu önemle belirtmeliyiz ki Birinci Körfez Savaşı'ndan bu yana başta PKK terör örgütüne karşı mücadele ve gözlem olmak üzere Kuzey Irak topraklarında Türk birlikleri konuşlanmış bulunmaktadır. Bu birliklerin varlığı bu güne kadar ciddi bir sorun teşkil etmemiştir.

5- Irak merkezi yönetimi 2015 yılı Mart ayından itibaren Başika'nın boşaltılması talebinde bulundu. İlerleyen zaman içinde talepte ton yükseltildi, nihayetinde meselenin BM götürülmesi gündeme geldi. ABD yönetimi bu talep hususunda Irak'ın toprak bütünlüğüne vuruşu yaparak Türk tarafının çekilmesi gerektiğini deklare etti. Bölgesel Kürt yönetimi büyük oranda sessizliği tercih etti. Meselenin Türkiye ile Irak merkezi hükümeti arasında çözülmesinden yana tavır koydu.

Sefin Dizai'nin Twitter hesabında Türk tarafına verdiği gayri resmi destek dışında Başika konusunda yerel ve uluslararası hiçbir destek alınmadı.

TÜRKİYE NEDEN DESTEK BULAMADI?

1- Musul'un işgali sırasında Türk konsoloslunun bilinçli olarak boşaltılmaması ve sonrasında alışılmadık bir şekilde 49 rehinenin serbest bırakılması IŞİD ile Türk hükümeti arasında şartları bilinemeyen bir ilişki olabileceği kuşkusu doğurmuştur.

2- Adana'daki MİT TIR'ları operasyonu ve benzeri operasyonlar bu kuşkuyu somutlaştıran argümanlar olarak zihinlere kazılmıştır.

3- Uzun süre Türk tarafının IŞİD ile arasına mesafe koymaması, terör örgütü ilan etmekte gecikmesi, Suriye'deki diğer radikal örgütlere verdiği doğrudan destek, bölgede muhataplar tarafından mutlaka dikkate alınmıştır.

4- Neo-Osmanlılık söylemleri, Musul'un Türk topraklarına katılması gerektiği benzeri AKP tabanında destek bulan tezler ve hükümetin buna çanak tutan tutumu merkezi hükümette ciddi bir şüphe ve güvensizlik nedeni olmuş olabilir.

5- Tüm bu şüpheler nedeni ile Türk tarafı çok istekli olmasına rağmen başlatılan Musul operasyonuna dâhil edilmemiştir.

6- Başika'nın boşatılması konusundaki ısrarın temelinde Türk hükümetine olan güvensizlik, merkezi hükümetin şii politikası ve İran etkisi göz ardı edilmemelidir.

7- ABD'nin NATO müttefikleri olan Türk tarafına destek vermemesi ve Musul operasyonundan uzak tutmasının nedenleri arasında operasyona katılan diğer güçlerin tavrının yanında, Türk tarafının Suriye'deki radikal gruplarla şüpheli ilişkileri göz ardı edilmemelidir.

8- 15 Temmuz sonrası silahlı kuvvetlerde yaşanan akıl almaz tasfiye ile Türk ordusu bölgedeki üstünlüğünü ve caydırıcılığını kaybetmiştir. Özellikle NATO'da görevli subayların tamamına yakının ihracı ve tutuklanması stratejik ortak ABD'de ciddi kuşku ve güvensizlik oluşturmuştur.

BAşIKA KRİZİNDEN NE SONUÇ ÇIKARMALİYİZ?

1- Türk tarafı Irak gibi güçsüz bir devlet karşısında geri adım atmıştır. Politik tutarsızlığının ötesinde bölgedeki caydırıcılığı ciddi bir yara almıştır.

2- Türk tarafı Suriye politikası nedeniyle radikal örgütlerle geliştirdiği ilişkiler nedeniyle tüm dünyada güvenilmez ve şüphe duyulan bir ülke hâline gelmiştir.

3- Türk ordusu, 15 Temmuz tasfiyeleri sonrası

ABD gibi güçlü müttefiklerinin kuşku duyduğu, ana omurgası kırılmış bir yapı olarak bölgede ciddiye alınmayan bir güç konumuna düşmüştür.

4- Irak hükümetinin pervasızlığının nedenlerinden birisi ABD gibi ülkelerden aldığı destek olmakla birlikte asıl ve en önemli neden tasfiye sonrası Türk ordusunun düştüğu çaresizlik ve zayıflıktır.

Günümüz yargısına önemli bir ders olarak Yassıada yargılamaları

DR. SERDAR EFEÖĞLU

Konuk Yazar

Bugün, seçilmiş bir iktidarın gerçek yüzü bir türlü anlaşılmayan darbe teşebbüsü bahanesiyle üç binin üzerinde hâkim ve savcıyı tutuklayarak yargıyı tamamen kontrolüne aldığı bir dönem yaşıyoruz. Ülkemizin geçmişine baktığımızda bazen siyasi iktidar bazen de asker vasıtasıyla yargıya doğrudan müdahale edildiği bir realite olarak karşımıza çıkıyor. Özellikle 27 Mayıs ve 12 Eylül darbeleri dönemlerinde ordunun yönetime el koymasıyla yargının tamamen askeri gücün emrinde hareket ettiği görülüyor. Biz bu yazımızda 27 Mayıs sürecinde askeri yönetimin yargıyı nasıl yönlendirdiğini örneklerle açıklamaya çalışacağız.

27 Mayıs darbecileri başta Cumhurbaşkanı Celal Bayar ve Başbakan Adnan Menderes olmak üzere eski ve yeni bakanlarla birlikte yüzlerce Demokrat Partili milletvekilini tutukladılar. Askerler darbeye “hukukî” bir kılıf bulma düşüncesiyle İstanbul ve Ankara Üniversitelerinin Hukuk Fakültesi hocalarının desteğiyle darbeyi yasal bir zemine oturtmaya çalıştılar. “Darbe” yerine “ihtilal” kelimesini tercih ederek basın yayın organlarında “sakıt-dü-

Bayar ve Menderes’in “vatana ihanetleri!” ve özel hayatları gazetelerde geniş olarak yer aldığı gibi Demokrat Partililer basın vasıtasıyla mahkeme kararı olmadan kamuoyunda suçlu olarak gösterildi.

şük” olarak nitelenen ve “vatan haini” olmakla itham edilen Demokrat Partililer aleyhinde aslı astarı olmayan haberler yaptırdılar. Demokrat Partilileri aşağılayan “Düşükler Yassıada’da” isimli bir propaganda filmi sinemalarda gösterildi. Basının tamamına yakını darbeyi öven haberleri manşetlerine taşıyarak Menderes ve arkadaşları aleyhinde yayın yaptı. Özellikle Bayar ve Menderes’in “vatana ihanetleri!” ve özel hayatları gazetelerin ilk sayfalarında geniş olarak yer aldığı gibi Demokrat

Partililer basın vasıtasıyla bir mahkeme kararı olmadan kamuoyunda suçlu olarak gösterildi. Hatta Akis Dergisi “Yassıada’da Yüksek Adalet Divanı’nın huzurunda hesap verenler “sanık” değildir... Duruşma salonunda suçları bulunup bulunmadığına bakılmayacak, suça iştirak payları tayin edilecek ve cezaları ona göre takdir edile-

cektir” şeklindeki ifadeyle daha baştan sanıklarının suçlu ilan edecek kadar ileri gitti.

YOK MAHKEME, YAP MAHKEME

Yassıada’da hukukun temel prensiplerinden birisi olan “tabii hâkim” ilkesi ihlal edildi. Yürür-

lükteki 1924 Anayasası'na göre "Yüce Divan" sıfatıyla yargılamaları Yargıtay'ın yapması gerekirken, "Yüksek Adalet Divanı" adıyla özel bir ihtilal mahkemesi oluşturularak başkanlığına halkın "Zalim Başol" dediği Salim Başol, savcılık görevine de Altay Ömer Egesel tayin edildi. Duruşmalarda da hukuksuzluklar devam etti. Demokrat Parti'de iken CHP'ye geçen milletvekillerinin neden yargılanmadığı sorusuna Salim Başol, "Sizi buraya tıkan irade böyle istiyor" diyerek yargı bağımlılığını açıkça belirtti. Başol, idamla yargılanan sanıkların savunmasını uzatmasına kızarak savunmaların yazılı olarak verilmesini istedi. Darbeci askerlerin oluşturduğu Milli Birlik Komitesi (MBK) Yassıada yargılamaları boyunca müdahil olarak süreci yönlendirdi. Sanıklar çok ağır şartlar altında tutuldu, hakaret ve aşağılamalara maruz kaldı, aileleri ile görüştürülmedi. Örneğin Menderes savunmasında; beş aydır bir odada tecrit edilmiş bir durumda tutulduğunu, bir kelime konuşma imkânı bile verilmediğini, bu durumun konuşma ve aklî melekelerini sekteye uğrattığını söyledi. Yargılamalar sırasında altı milletvekili hayatını kaybettiği gibi eski Konya valisi Cemil Keleşoğlu da intihar etti.

KULLANIŞLI YAFTA: VATAN HAINİ

Suçlamaların esasını Türk Ceza Kanunu'nun 146. Maddesinde düzenlenen "Anayasayı İhlal Suçu" olarak isimlendirilen devlet aleyhine işlenen cürümler oluşturdu. Anayasaya aykırı kabul edilen kanunlar Meclis'ten geçerken olumlu oy kullanan milletvekilleri suçlanarak bu gerekçeyle yargılama yapıldı. Hâlbuki Anayasa'nın 17. Maddesine göre milletvekilleri mecliste yasama faaliyetleri dolayısıyla söyledikleri sözler, çalışmaları ve kullandıkları oylar konusunda mutlak dokunulmazlık ve sorumsuzlukla donatılmıştı. İkinci gerekçeyi sanıkların "vatan haini" olarak ilan edilen Bayar ve Menderes'le kişisel ilişkileri ve yakınlıkları oluşturdu. Duruşmaların "Anayasayı İhlal Davası" gibi ciddi bir dava varken Bayar'ın yargılandığı "Köpek" ve Menderes'in sanık olduğu "Bebek" davası ile başlaması bile yargılamaların durumunu gösteriyordu. Yukarıda söz ettiğimiz davalar dışında 6-7 Eylül Olayları, Vinylex, Zimmet, Örtülü Ödenek, Radyo, Topkapı Olayları, Kayseri Olayları, Vatan Cephesi, Demokrat İzmir Gazetesi gibi davalarla ilgili yargılamalar yapıldı. Mahkemede toplam 592 sanık, 19 ayrı davadan yargılandı. Yargılamalar sonunda aralarında Bayar ve Menderes'in de

Duruşmaların "Anayasayı İhlal Davası" gibi ciddi bir dava varken Bayar'ın yargılandığı "Köpek" ve Menderes'in sanık olduğu "Bebek" davası ile başlaması bile yargılamaların durumunu gösteriyordu.

olduğu on beş kişi için idam kararı verildi.

YASSIADA MAHKEME SAYILIR MI?

Elbette üzerinde durulması gereken bir konu Yassıada yargılamalarının bir mahkeme sayılıp sayılmayacağıdır. MBK'nın yargılamalara doğrudan müdahale etmesi, bir görüşmede hâkim heyetine altmışın altındaki bir idam kararının darbenin meşruiyetine gölge düşüreceğinin ifade edilmesi, Devlet Başkanı Cemal Gürsel'in Başol'la iki defa görüşmesi, sanıkların ve avukatların savunmalarının sürekli müdahale ve sınırlamalara maruz kalması yargılamaları tartışmalı hale getirmektedir. Yassıada'da en temel hukuk ilkeleri bile ihlal edilerek yargıya bir balyoz indirilmiş, hukuk-siyaset ilişkileri büyük zarar görmüştür. Darbecilerin emrine giren hukukçuların hukuku hiçe sayan icraatları, yargı bağımsızlığı, kuvvetler ayrılığı ve hukukun üstünlüğü prensiplerinin yara almasına neden olmuştur. Bunda darbecilerin baskısı yanında hâkim ve savcıların sanıklara karşı olan önyargıları, daha açık bir ifadeyle tarafsızlıklarını kaybetmeleri de etkili olmuştur. Mahkeme tutanaklarından henüz mahkemeler başlamadan kararların dikte ettirilmesi gibi garip durumlar yaşandığı ve "muhalif" olarak algılanan bir kesimin tamamen tasfiyesinin amaçlandığı ortaya çıkmıştır.

'SALİM BAŞOL BİN KERE ÖLDÜ'

Yargılamalar sonucunda Adnan Menderes, Hasan Polatkan ve Fatin Rüştü Zorlu'nun idam edilmesi toplumsal hafızada bugüne kadar onarılamayan büyük yaralar açmış, 27 Mayıs darbecilerinin "düşük, vatan haini" şeklinde isimlendirdiği, duruşmalar sırasında sürekli hakarete maruz kalan Adnan Menderes zamanla bir "kült" haline gelmiştir. Bir zamanların "vatan haini" Menderes'in bugün Turgut Özal'la birlikte sağ siyasette önemli bir yer tutması ilginç bir durum oluşturmaktadır. Salim Başol ve Altay Ömer Egesel ise toplum vicdanında mahkûm oldu ve dönemin avukatlarından Hüsamettin Cindoruk'un Zaman'a verdiği röportajda dediği gibi "Adnan Menderes bir kere öldü; ama Salim Başol bin kere öldü. Ne saygı gördü ne de itibarları oldu".

YARGI 27 MAYIS GÜNLERİNE DÖNDÜ

Bugün Türk yargısı yeni bir sınavdan geçiyor. Yargı, 15 Temmuz darbe girişiminin etkisiyle hem siyasi iktidarın baskısına maruz kalıyor,

hem de psikolojik bir baskı altında hareket ediyor. Darbe teşebbüsü sonrasındaki ilk altı aylık döneme bakıldığında, çok kötü uygulamalara imza attığı açıkça görülüyor. Keyfi bir şekilde tutuklamalar yapılıyor, yasal bir sendikaya üye olmak ve yine kanunlara uygun faaliyet gösteren bir bankaya para yatırmak suç sayılıyor, internetten indirilebilen bir program gerekçe gösterilerek binlerce kişi tutuklanıyor. Kanunla kurulan ve her yıl denetlenen üniversitelerin yöneticileri komik gerekçelerle hapse atılıyor. OHAL'in de verdiği güçle darbe gerekçesiyle muhalif gazeteci, akademisyen, işadamları, ev hanımları birer bahane ile cadı avına maruz kalıyor. İşkenceler, hapishanelerde sayısı otuzu geçen ölümler ve yeni doğum yapmış kadınların bile gözaltına alınması gibi kamu vicdanını yaralayan hadiseler yaşanıyor. Geçmişte Demokrat Partililere yapılan yanlış uygulamalar, bugün Menderes'in varisi olduğunu iddia eden bir parti döneminde katlanarak tekrarlanıyor.

Bundan sonraki aşamada mahkeme süreçleri başlayacak ve davalar görülecek. Günümüz yargısının Yassıada mahkemelerinin yaptığı hataları tekrar etmemesini ve siyasi baskılara boyun eğmemesini temenni etsek de mevcut uygulamalar bu konuda hiç ümit vermemektedir. Bu durumda yargı bağımsızlığını ortadan kaldıracak şekilde yargıya müdahale eden siyasetçiler kadar hukuksuzluklara imza atan hâkim ve savcılar da Salim Başol ve Altay Ömer Egesel gibi tarihe birer kara leke olarak geçecektir.

Kaynaklar: SDE 27 Mayıs Raporu (2010); Z. Hacımuratlar, "Hukuk-Politika-Adalet İlişkileri Bakımından Yassıada Yargılamalarına Bakış", Ankara Barosu Dergisi, S. 3 (2008); M. Nalbantoğlu, F. Akın, "27 Mayıs Askeri Müdahalesi'nin Konya Basınındaki Yansımaları", SÜEFD, S. 24 (2010).

"Adnan Menderes bir kere öldü; ama Salim Başol bin kere öldü. Ne saygı gördü ne de itibarları oldu"

AHMET DÖNMEZ

Türk demokrasisinde 'Benjamin Button' sendromu

'Türk tipi başkanlık' için Meclis'te başlayan anayasa değişikliği görüşmelerinde yaşananlar, adeta bir yakın tarih belgeseli gibi. AKP bize, siyasi tarihin bütün utanç sayfalarını zip'lenmiş olarak yeniden okutuyor.

Ama bu 'giderek gençleşme' anlamında değil. Adım adım eskiye dönme, olgunluk çağından çocuklaşmaya doğru gerileme, silbaştan yapma anlamlarında... Kurulduğu tarihten itibaren ilk 3 seçimde **'yeni, sivil, demokratik, özgürlükçü, çoğulcu, kısa ve öz anayasa'** vaatleri ile oy isteyen AKP'nin Türkiye'yi getirip bıraktığı yer, 1920'lerin, 30'ların Türkiye'si oldu maalesef. Türk demokrasisi AKP'nin ilk yıllarında tam da en olgun seviyelerine yaklaşıyor derken, gelinen nokta bir 'Benjamin Button' sendromundan başka bir şey değil. AB ile tam üyelik müzakerelerine başlamış, reform üstüne reform yapan, askeri vesayeti geriletten, işkenceyi sıfırlayan, azınlık haklarını genişleten ve açılımlar yaparak dezavantajlı kesimlere el uzatan Türkiye'den, tek parti Anayasası'na öykünen, kuvvetler birliğini yücelten, diktatörlük peşinde koşan, 70 yıl sonra 'açık oy' ikelliğini yaşatan, dilinden 'Yeni Kurtuluş Savaşı' ve 'Sevr' söylemlerini düşürmeyen iptidai bir Türkiye'ye geldik... Gerçek bir irtica varsa, o da budur.

'Türk tipi başkanlık' için Meclis'te başlayan

anayasa değişikliği görüşmelerinde yaşananlar, adeta bir yakın tarih belgeseli gibi. AKP bize, siyasi tarihin bütün utanç sayfalarını zip'lenmiş olarak yeniden okutuyor.

Adalet Bakanı Bekir Bozdağ, oylamalar başlarken Meclis'te yaptığı konuşmada eleştirilere, **"Bizim yaptığımız Atatürk anayasalarına dönmektir"** cevabını verdi. Bozdağ, **"Partili cumhurbaşkanı Türkiye'nin yeni tanıştığı bir şey değil. Cumhuriyetin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk partili, milletvekili, genel başkan. İsmet İnönü de öyle. Ne oldu tarafsızlığına halel mi geldi?"** görüşlerini dile getirdi.

DAHA İYİ İTİRAF OLAMAZDI

AKP'nin 16 yıl sonra nasıl bir Türkiye hayal ettiğini, Türkiye'yi nereye götürmek istediğini bundan daha iyi anlatan bir itiraf olamazdı. Bütün siyasi kariyerlerini Atatürk ve İnönü karşıtlığı üzerine kuran; 1930'lar Türkiye'sine bir tepki olarak siyasi arena-da temerküz eden, yeni bir Türkiye söylemi ile ezilen kesimlerden oy isteyen AKP'nin geldiği nokta acıklı. Bekir Bozdağ, bu resme Kurtuluş Savaşı diskurunu da ekleyerek tabloyu tamamladı: **“OHAL'de anayasa değişikliği görüşülemez mantığını kabul etmek mümkün değil. Çünkü bu Gazi Meclis Kurtuluş Savaşı'nın devam ettiği yıllarda, 1921 Anayasası'nı yapmış ve yürürlüğe koymuştur. O gün hiç kimse çıkıp da 'Kurtuluş Savaşı var, anayasa yapma vakti değildir' dememiştir.”**

Bu cümleler, 15 Temmuz ile başkanlık sistemine geçiş arasında nasıl bir bağ olduğu bahsi için çok kıymetli. Ancak biz şimdilik **'geriye doğru yolculuğumuz'** devam edelim. Zaten Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan, bir süredir bu Kurtuluş Savaşı, Sevr, seferberlik söylemleri ile gerekli psikolojiyi oluşturmuştu. Sıra **'başkomutan'** seçmeye gelmişti. Savaş ortamında Meclis'in ve dolayısıyla bütün bir milletin iradesini tek başına kendi şahsında temsil edecek bir 'ulu önder'e ihtiyaç vardı. Bu, birkaç **'baldırı çıplak'** AKP milletvekilinin keyfine bırakılmayacak kadar önemli bir karardı. Bu nedenle de güven duyulmayan her vekile, açık oy kullanma talimatı verildi.

AKP Grup Başkanvekili Bülent Turan, Genel Kurul görüşmeleri başlamadan 2 gün önce, Anayasa'ya aykırı bir şekilde **'açık oy'** kullanacaklarının sinyalini vermişti. TBMM'de düzenlediği basın toplantısında, **“Kişilerin oyunu nasıl vereceği, açıktır-kapalıdır bu şahısların kendi takdiridir”** dedi. Ama ken-

di takdirlerine bile bırakılmadı. 9 Ocak gecesi başlayan oylamalarda, neredeyse her bir AKP'li vekil, başlarına **'vasi'** tayin edilen diğer bir milletvekilince **'kafa-kol'**a alındı. Bazı vekillerin etrafında 3 tane birden **'parti komiseri'** bitiverdi. Vekiller, zarfa atmadıkları pulları **'parti komiseri'** gibi hareket eden diğer vekillere göstermek zorunda kaldılar. Kabine girip de gizli oy kullanmak isteyenler, **“Açık kullan, açık açık. Niye açık kullanmıyorsun?”** tacizleri ile karşılaştı. Hatta bazen hızını alamayan **'AK komiserler'**, yanlışlıkla CHP'li vekillere tosladı.

Bazıları bunu mecburiyetten bazıları da gönüllü olarak yaptı. Kimi vekillerin doğrudan kendisi tutuklanma tehdidi altında, kiminin de yakınları... Bazı milletvekilleri de yaranma arzusuyla gönüllü bir gayretkeşliğin içerisine girdi. Açık oy kullanan Sağlık Bakanı Recep Akdağ'ın, **“Suç işliyorsun”** uyarısı üzerine **“Hadi lan! Suç işliyorum, seni ne ilgilendiriyor! Sana mı soracağım!”** şeklindeki sözleri, yapılan değişikliğin ruhuna da çok uygun düşen sözlerdi.

CHP Muğla Milletvekili Ömer Süha Aldan, **“Bununla da yetinilmedi bazı MHP milletvekillerine eşlik edildi. Kendi partisindeki milletvekillerine müfettişlik yapan milletvekilleri vardı.”** dedi.

Hâlbuki Türkiye, bu **'açık oy-gizli tasnif'** utancını tarihe gömdüğünü sanıyordu. 21 Temmuz 1946 seçimlerinde bu çağdışı yön-

CHP Muğla Milletvekili Ömer Süha Aldan, “..bazı MHP milletvekillerine eşlik edildi. Kendi partisindeki milletvekillerine müfettişlik yapan milletvekilleri vardı.”

tem kullanılmıştı. 14 Mayıs 1950 seçimlerinden 3 ay önce bu uygulamaya son verilmişti.

Bundan dolayı da 1946 seçimleri, tarihe ‘şabieli seçim’ veya ‘hileli seçim’ olarak geçti. O zamanlar valiler CHP’nin il başkanı, kaymakamlar da ilçe başkanlarıydı. Bugün de aslında fiili olarak durum aynı.

SİVİL ANAYASA HEDEFİ: NEREDEN NEREYE

Benjamin Button gibi, siyasi hayatımızı geriye doğru sardığımızda, en önce son gürbüz ve sağlıklı günlerimiz çıkacak karşımıza. AKP’nin ‘yeni ve sivil Anayasa’ söylemleri nasıldı? Örneğin 3 Kasım 2002’deki ilk seçim beyannamesinde ‘yeni anayasa’ için ‘toplum sözleşmesi’ tanımı yapıyor ve mutlaka bütün kesimlerin görüşlerini yansıtacak şekilde hazırlanacağı vurgulanıyordu.

“Ak Parti, temel yasal düzenlemelerin ve anayasal değişikliklerin yapılmasında, Meclis’teki sayısal üstünlüğü yeterli olsa bile, mümkün olabilecek en geniş toplumsal mutabakatı arayacaktır” taahhüdü vardı. Hedeflenen yeni anayasa ise şöyle tarif ediliyordu: “Hazırlanacak yeni anayasa, kısa, öz ve açık olacak, yasama, yürütme ve yargı erkleri arasındaki ilişkiler açık, net ve anlaşılabilir bir şekilde belirlenecek, temsili demokrasiden katılımcı demokrasiye geçişi sağlamak için referandum yolu yaygınlaştırılacak, idarenin hiçbir eylem ve işlemi yargı denetimi dışında bırakılmayacaktır.”

2007 Seçim Beyannamesi de bunun bir tekrarı gibiydi. Aynı prensiplerin altı çizilirken parlamenter sistemin esas alınacağı belirtiliyordu. “Cumhuriyetimizin 100. yılına yaklaşırken, ülkemiz sivil bir uzlaşma anayasasını hak etmektedir. Hazırlanacak yeni anayasa, kısa, öz ve açık olmalı; yasama, yürütme ve yargı erkleri arasındaki ilişkiler parlamenter sistem esas alınarak

açık, net ve anlaşılabilir bir şekilde belirlenmeli; bu çerçevede Cumhurbaşkanının konumu ve yetkileri yeniden tanımlanmalı; temsili demokrasiden katılımcı demokrasiye geçiş sağlanmalıdır. Yeni Anayasa en geniş toplumsal uzlaşmayla hazırlanmalıdır” deniyordu.

AKP, 2011 seçimlerine ‘yeni anayasa’ vadiyle gitti. Beyannamede şöyle deniyordu: “Tüm toplumsal kesimlerin katılımıyla oluşturulacak bu yeni anayasa, Türkiye’de demokratikleşmenin kursuz işleyebilmesi için vazgeçilmezdir. Ancak tam manasıyla demokratikleşmiş, tüm kurumların kendi yetki alanlarına çekildiği, millet iradesinin bütünüyle egemen olduğu bir Türkiye, muasır medeniyet seviyesine ulaşmış olacaktır. 12

Eylül askeri müdahalesiyle derinleşen demokrasi açığının bütünüyle kapatılması ve normalleşme sürecinin tamamlanması yeni, sivil ve demokratik anayasanın hazırlanmasına bağlıdır. Şu ana kadar savunduğumuz çağdaş demokrasi anlayışını yansıtan, müm-

kün olan en geniş mutabakatla ve demokratik yöntemle hazırlanan, toplumların bütün kesimlerinin sahipleneceği bir anayasa hedefliyoruz. Dışlayıcı değil kapsayıcı, ötekileştirici değil kucaklayıcı, ayrıştırıcı değil bütünleştirici, bastırıcı değil özgürleştirici, aynılaştırıcı değil çeşitlilikte birliği savunan, çoğulcu ve özgürlükçü bir anayasa hazırlanacaktır. Temel felsefesi bireyin özgürlüğü ve korunması olan, yargının bağımsızlığı ve tarafsızlığını sağlamaya yönelik kurumsal güvenceleri içeren ve aynı zamanda da siyasi sistemin işleyişindeki belirsizlikleri ortadan kaldıran yeni bir anayasanın yapılması, Türkiye’de demokrasi, insan hakları ve hukukun üstünlüğünün kökleşmesi bakımından önemli bir aşama olacaktır.”

Benjamin Button gibi, siyasi hayatımızı geriye doğru sardığımızda, en önce son gürbüz ve sağlıklı günlerimiz çıkacak karşımıza.

ROTTERDAM'DA PEYGAMBER GECESİ

Rijmond Katılımcı Veliler Derneği (VBOR) ile Openhaard Vakfı tarafından Rotterdam Zuidplein Tiyatro ve Kongre merkezinde tertip edilen Hazreti Peygamberi Anma Gecesi'ne Hollandalılar yoğun ilgi gösterdi.

MURAT KANİ | ROTTERDAM

Sinevizyon eşliğinde Hollandaca olarak yapılan sunumda Peygamber Efendimiz Hz. Muhammed'i (s.a.v) anlatan Alper Alasağ, "Efendimiz tüm insanlara seslenerek hiç bir ayırım yapmadan, 'Hepiniz Adem'in (a.s) çocuklarınız' diye buyurmuştur. Dolayısıyla Hz. Adem'in çocuklarının birbirlerine karşı görevleri, inandığı dini en orijinal şekilde yaşayarak karşıya göstermektir. Dünya teorik bir yaşantıyı kabul etmiyor. İnsanlık onu gönderen rabbimizin Kur'an hakikatlerine muhtaç. İnşallah Avrupa'da yaşayan Müslümanlar olarak Efendimizi (s.a.v) dünyaya tanıtabilirsek, bundan daha büyük bahtıyarlık olmaz. Bizler Avrupa'nın huzur, güven ve barışını istiyoruz. O'nun getirdiği doğru İslam'ı doğru bir şekilde tatbik etmek istiyoruz." dedi.

400 davetlinin takip ettiği ve ilahiler ile renklendirilen geceye katılan konuklar, görüşlerini şöyle dile getirdi:

MAARTEN OUWENS: Müzikler ve dervişlerin sema dansları ve ney üflemeleri ben çok etkiledi. Bunun yanında Kuran resitali de çok etkileyici idi. Bu açıdan değerlendirecek olur isek çok güzel bir akşam geçirdik. Bunun yanında Peygamber Muhammed'in Hollandaca olarak hayatından kesitleri dinleme fırsatı bulduk. Bu anlatımda çok iyi idi. Ben

bu programdan çok etkilendim. Çok olumlu düşünceler ile buradan ayrılıyorum. . Bu tür programların devamını bekliyoruz."

REHİMA KISOOR: "İlk defa bu derece anlamlı eğitici ve birleştirici bir programda olmaktan son derece mutluyum. Çok etkilendim. Mükemmel bir program idi. Katılımcılar olarak çok etkilendik. Organize edenleri herkesi tebrik ediyorum."

SAHİEDA JAHANGİEN: "Türklerin organize ettiği Peygamber Muhammed'in anlatılması adına son derece verimli bir program idi. ben şahsen çok memnun ve mutlu olduğumu belirtmek isterim."

MEHMET KAYA (VBOR): Hollanda'ya işçi göçünün (1964-2017) 53. yılında ilk defa Peygamber Efendimizi Hollandaca olarak andık. Bundan sonra Efendimizi daha iyi Hollanda'da güzel bir temsil ile örnek yaşantımız ile anlatmamız gerekiyor.

ORHAN ÜNLÜ (OPENHAARD): Bu tür programların devamı gelecek. Katılımcılardan bize gelen tepkiler son derece olumlu idi."

KÜNYE

Genel Yayın Yönetmeni
Selim GÜNDÜZ | SelimGunduz@Tr724.com

Haber Direktörü
Sefer CAN | SeferCan@Tr724.com

Yayın Koordinatörü
Ali Mirza YAZAR | AliMirza@Tr724.com

Yazışleri Müdürü
Erman YALAZ (Web) | ErmanYalaz@Tr724.com
Kemal AY (e-gazete) | KemalAy@Tr724.com

Tasarım
Alper UYANIK | AlperUyanik@Tr724.com
Zülfikar ALİ | ZulfikarAli@Tr724.com

Sosyal Medya Editörü
Ömer Özdemir | OmerOzdemir@Tr724.com

İmtiyaz Sahibi Temsilcisi ve Hukuk Danışmanı
Mehmet YILDIZ | MehmetYildiz@Tr724.com

Reklam | info@Tr724.com
E-gazete | Egazete@Tr724.com